DRAUGAS
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
PUBLISHED BY MARIAN GUILD, INC.,
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telephone CANal 7790

The most influential Lithuanian Daily in America.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
LEIDŽIA MARIJONŲ BENDROVĖ,
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telefonas CANal 7790

Vienintėlis tautinės ir tikybinės minties lietuvių dienraštis Amerikoje.

VOL XXIII | 3c a Copy | Chicago, Illinois, Trečiadienis Rugpiūtis-August 30 d., 1939 m. | Kaina 3c | No. 204

Britai su naciais pasikeičia nuomonėmis

Hitleris pasiuntė savo atsakymą ministrui pirmininkui Chamberlainui

Anot posakio, kur yra bet kokie pasitarimai, ten yra vilties

BERLYNAS, rugp. 29. — Šiandien vakarą Hitleris pasiuntė Britanijai atsakymą į gautą jos vakar notą. Sakoma, kad tai esąs "galutinis" Hitlerio atsakymas.

Britanijos ambasadorius Sir Nevile Hendersonas ir vėl išvyko į Londoną.

Ambasadorius apie 25 minutas kalbėjo su Hitleriu. Diktatorius jam aiškino kai kurias savo atsakymo dalis.

Ambasadoriui apleidus kanclerio rūmus, Hitleris priėmė Italijos ambasadorių B. Attolico.

LONDONAS, rugp. 29. — Ministras pirmininkas Chamberlainas šiandien parlamente kalbėjo apie krizę.

Jis tik paviršiumi apibudino savo vakarykštį atsakymą Hitleriui.

Jis pažymėjo, kad Lenkijos klausimu Britanija griežtai laikosi savo seno nusistatymo — padėti Lenkijai, jei ji būtų puolama.

Pareiškė, kad užsieniuose skleidžiami melai, kad būk Britanija pasiryžusi Hitleriui nusileisti.

Jis sakė, Britanija, siūlo Vokietijai taikimosi metodus. Ir jei Vokietija pritartų, Britanija sutiktų daryti jai kai kurių nusileidimų, bet ne Lenkijos lėšomis, gal žaliava, ar kolonijų grąžinimu.

Vadinasi, Britanija nenusileidžia Hitleriui, tik pataria jam taikintis su Lenkija be nuoskaudų lenkams.

Dabar visi norėtų veikiau žinoti, kokį atsakymą Hitleris pasiuntė.

Savo rėžtu visose valstybėse skubiai rengiamasi karan.

Kalbama, Britanija nepaprastai patenkinta vykdomais diplomatiniais pasitarimais, nes tuo būdu gauna progos plačiau ir nuodugniau pasirengti karan.

Su bolševikija yra kas tokio nuostabaus. Žiniomis iš Maskvos, Stalino parlamentas atidėjo Vokietijos sov. Rusijos nepuolimo sutarties ratifikavimą.

Be to praneša, kad sov. Rusija sutraukia daugiau kariuomenės į Lenkijos pasienį.

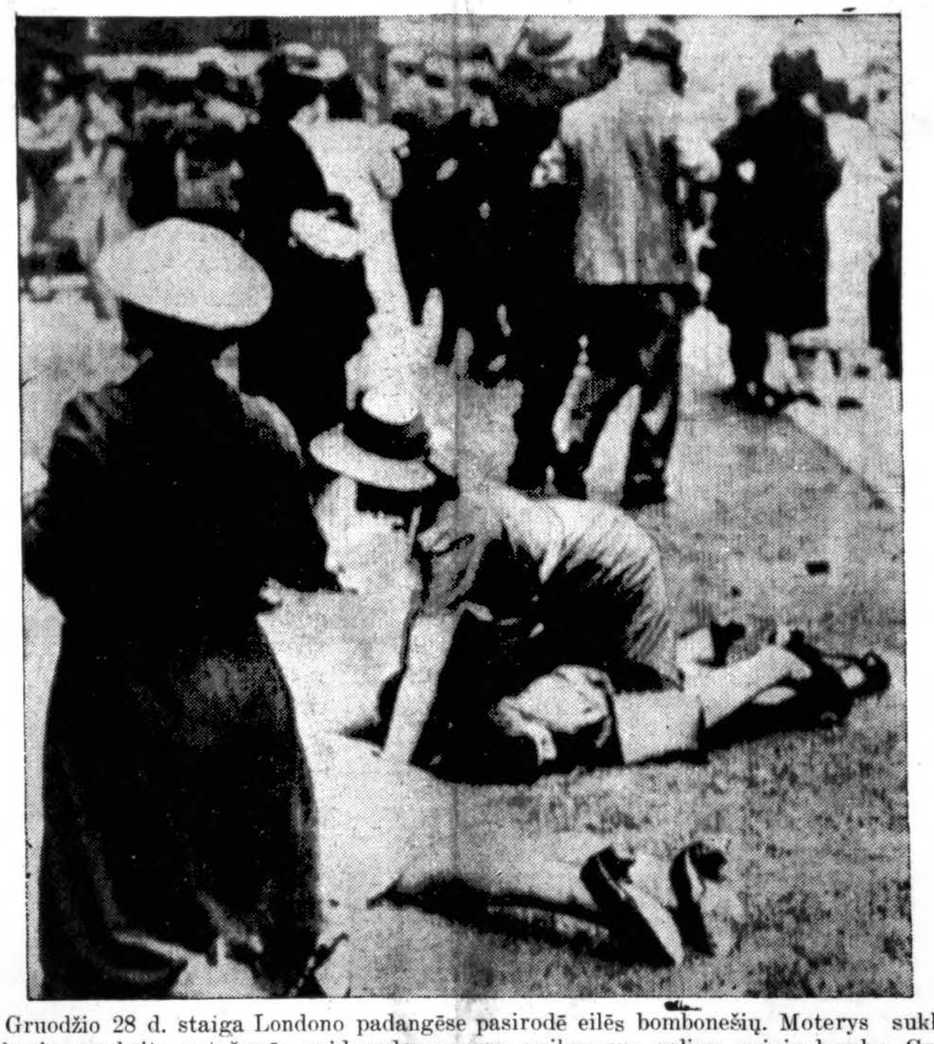

Gruodžio 28 d. staiga Londono padangėse pasirodė eilės bombonešių. Moterys suklyko, kai kurios parkrito ant žemės, pridengdamos savo vaikus nuo galimų orinių bombų. Greitai išaiškinta, kad tai britų lėktuvai. (Acme radiophoto).

A. VOLDEMARAS IŠ UŽSIENIO GRĮŽO Į SAVO TĖVIŠKĘ

KAUNAS, rugp. 29. — Buvęs Lietuvos ministras pirmininkas A. Voldemaras, kurs 1938 m. vasario mėnesį išlaisvintas iš kalėjimo ir buvo ištremtas į užsienį, grįžo į Kibartus, į savo gimtinį miestelį, arti Vokietijos pasienio.

Paskutiniais laikais Voldemaras gyveno Prancūzijoje.

150 lenkų kareivių pakliuvo vokiečių nelaisvėn Slovakijoje

BRATISLAVA, Slovakija, rugp. 29. — Oficialiai paskelbta, kad 150 lenkų kareivių kompanija arti Jablunka perėjos ties Cadca perėjo Slovakijos sieną ir vokiečių kariuomenė visus karius paėmė nelaisvėn. Lenkų kompanijos vadas karininkas, pamatęs pavojų, bandė pabėgti. Vokiečiai jį peršovė.

Sakoma, toj vietoj siena aiškiai nenužymėta ir lenkai, matyt, nežinojo, kad jie pakliuvo Slovakijon.

Vokietijos kariuomenė Slovakijoje tvarkosi lygiai kaip Vokietijoje

BRATISLAVA, rugp. 29. — Vokiečių kariniai pasirengimai Slovakijoje Lenkijos pasieniu užbaigti. Vokiečių mechanizuota kariuomenė išilgai Karpatų užėmusi visas strategines vietas ir laukia iš Berlyno įsakymų.

Vokiečių kariuomenės vado vybė paėmė savo kontrolėn visus Slovakijos geležinkelius ir telefonus.

Visas Bratislavos miestas nusakstytas slovakų ir nacių vėliavomis. Vokiečių kariuomenė saugoja vietos geležinkelių stotį.

Slovakų kariuomenė išstumta į šalį. Jai pavesta visur palaikyti civilinę tvarką.

Slovakijos ministras pirmininkas kun. J. Tiso vakar vakarą išleido atsišaukimą. Pareiškia, kad vokiečių kariuomenė okupavo Slovakiją.

Jis ragina gyventojus slovakus, kad jie su vokiečių kareiviais taikingai ir draugingai apsieitų ir su jais petys prie peties bendrai slovakų tėvynę saugotų nuo lenkų ant plūdžio.

PARYŽIUS MELDŽIAS, KAD DIEVAS SAUGOTŲ NUO KARO NELAIMĖS

PARYŽIUS, rugp. 29. — Bažnyčios autoritetai paskelbė, kad kasdien bus vykdomos viešosios pamaldos ties šv. Genovaitės karstu Šv. Stepono bažnyčioje, kad Dievas pašalintų karo pavojų ir palaikytų taiką.

Šv. Genovaitė yra Paryžiaus patronė (globėja). 451 metais per šios šventosios užtarymą Paryžius išvaduotas nuo Atilos gaujų.

Tai atsiminę paryžiečiai ir dabar su karštomis maldomis telksis aplink šventosios sarkofagą.

MAŽAI TURI ARTILERIJOS

VARŠUVA, rugp. 29. — Iškeliama aikštėn, kad Lenkija skubiai gaminasi daugiau įvairių rūšių artilerijos. Tas reiškia, kad jai trūksta patrankų.

SKELBKITĖS "DRAUGE"

KATALIKŲ STUDENTAI RAGINAMI MELSTIS UŽ PASAULIO TAIKĄ

WASHINGTON, rugp. 29. — Čia atidarytas aštuonioliktasis pasaulio katalikų studentų organizacijos "Pax Romana" kongresas.

Šventasis Tėvas Pijus XII prisiuntė kongresui savo specialų apaštališką laiminimą su šūkiu: "Kristui karalianjant Kristaus taiką".

Kongrese dalyvauja įvairių tautų katalikų studentų atstovai. Yra ir lietuvių.

Kongresą atidarius, laišku sveikinimų prisiuntė ir prez. Rooseveltas. Jis įvertina studentų veiklą taikos siekimu ir ragina melstis už taiką, kad pasauliui grįžtų visų laukiama ramybė.

AMERIKIEČIAI LIEPIAMI APLEISTI OLANDIJĄ

AMSTERDAMAS, rugp. 29. — Vietos laikraščiuose pasirodė skelbimas, kuriuo amerikiečiai raginami kuo veikiau apleisti Olandiją.

Olandijos autoritetai taip pat pranešė, kad paskutiniais laikais į Olandija iš kitur atvykę amerikiečiai turi pasišalinti.

PARLAMENTO ATSTOVAI ŠAUDOSI

SANTIAGO, Čile, rugp. 29. — Čilės atstovų rūmuose du atstovai susivaidė ir abu panaudojo ginklus. Vienas jų pašautas į akį.

WASHINGTON. — Prez. Rooseveltas studijuoja diplomatinius užsimojimus Europoje ir planuoja dar kartą valstybes kviesti taikon.

BELGRADO SERBAI KARŠTAI SVEIKINA KROATŲ VADĄ

BELGRADAS, rugp. 29. — Čia atvyko kroatų vadas dr. V. Mačekas, kurs įeina į naują Jugoslavijos ministrų kabinetą. Jis paskirtas viceministru pirmininku. Kaip kroatai, taip serbai jį iškilmingai pasitiko ir sveikino kaip valstybės vienintoją ir bendrininką.

Dr. Mačeko ir ministro pirmininko Cvetkovičiaus pastangomis Kroatija laimėjo autonomiją. Dabar turima vilties, kad serbų su kroatais solidarumas užtikrins Jugoslavijai nepriklausomybę.

LONDONAS. — Machrisch — Ostrau apylinkėse naciai prieš Lenkiją turi sutrankę 10 divizijų su 1,000 tankų.

J. A. VALSTYBĖS SULAIKĖ VOKIEČIŲ LAIVĄ "BREMEN"

NEW YORK, rugp. 29. — Vakar vakarą čia atplaukė vokiečių Nord German Lloyd linijos transatlantinis garlaivis "Bremen". Iš Europos juo parvyko 1,669 amerikiečiai.

Kaip tik išleista visi keleiviai ir "Bremenas" rengėsi tuojau grįžti atgal į Vokietiją, jo viršininkai painformuoti, kad laivas turi nekurį laiką pasilikti inspekcijai.

To priežastis neišaiškinta. Iš Washingtono pranešta, kad inspekcija vargiai bus atlikta į 24 valandas atsižvelgus laivo didumo.

Laivo viršininkai stebisi šiuo įvykiu. Sako, ko panašaus jie niekur nematę ir negirdėję. J. A. Valstybės jokio nieko bendra neturi su politiniais nesusipratimais Europoje.

NETIKIMA, KAD TAIKA BUS ATSIEKTA

VARŠUVA, rugp. 29. — Daugumas lenkų netiki, kad taika su Hitleriu bus atsiekta diplomatiniu keliu. Gyventojai skubiai apleidžia Varšuvą.

KOPENHAGENAS. — Vokietijos pasiuntinys čia pareiškė, kad kilus karui Danija nebus liečiama, jei pasiliks neutrali.

KARALIUS, KARALIENĖ SIŪLOSI TARPININKAUTI

PARYŽIUS, rugp. 29. — Prancūzų oficialiniuose sluoksniuose kalbama, kad belgų karalius ir Olandijos karalienė pasisiūlę Vokietijai ir Lenkijai tarpininkauti, kad kilusius dėl Dancigo nesusipratimus taikingai išspręsti.

NAUJAS JAPONŲ MINISTRAS PIRMININKAS

TOKIO, rugp. 29. — Naujo japonų ministru pirmininku imperatorius paskyrė prieš kelerius metus išėjusį iš tarnybos gen. Nobuyuki Abe.

Pranešta, jo pirmasis žygis bus bandymas pagerinti santykius su J. A. Valstybėmis.

DANCIGO ŽYDŲ LIKIMAS

DANCIGAS, rugp. 29. — Dancige yra užsilikę apie du tūkstančiai žydų. Jų stovis apgailėtinas. Jie nežino, ką naciai su jais darys kilus karui. Gal turės eiti į koncentracijos stovyklas, gal į sunkiuosius darbus. Kareiviauti jie nepriimami.

NESISEKA LAIVĄ "SQUALUS" IŠKELTI

PORTSMOUTH, N. H., rugp. 29. — Povandeninis laivas "Squalus" vakar vėl buvo bandomas iškelti į vandens paviršų, kad jį nutempti į dokus.

Ir šį kartą jis nuo pontonų nutrūko ir nugarmėjo apie 90 pėdų jūros dugnan.

LONDONAS. — Lenkijos vyriausybė, remdamosi padaryta su Anglija karine sutartimi, šaukiasi Anglijos pagalbos.

VARŠUVA. — Lenkija rengias skelbti visuotiną mobilizaciją.

CHICAGOJ, ĮVEDAMA PIENO KONTROLĖ

J. A. Valstybių žemės ūkio departamento sekretorius H. A. Wallace pasirašė nuospren dį, kad nuo ateinančio penktadienio pieno pramonės federalinę kontrolę įvesti Chicagoj, Evanstone, Wilmette, Kenilworthe, Winetka ir Glencoe.

Pieno marketinimo kontrolės administratorium paskirtas N. J. Cladakis iš Floridos. Jo raštinė bus federaliniuose namuose Chicagoj.

Dabar Chicagoj ir minėtuose miesteliuose reikia laukti dviejų dalykų: pieno pabrangimo ir kreipimosi teisman kovoti prieš vyriausybės kontrolę.

Kas norima atsiekti?

Norima padidinti pajamas pieno pristatytojams ūkininkams pieno vartotojų (vargšų darbininkų) lėšomis.

Seniau jau dukart buvo įvesta Chicagoj dalina pieno kontrolė ir abu kartus griuvo.

CHICAGOJ SUIMTAS VISUOMENĖS PRIEŠAS

FEDERALINIAI agentai Chicagoj užtiko ir suėmė seniai ieškomą bankų plėšiką vakarinėse valstybėse J. P. Cretzerį, 29 m. amž. Visuomenės priešų sąraše jis nužymėtas No. 4.

Su juo suimta ir jo žmona plėšimų dalyvė.

ORAS

CHICAGO SRITIS. — Iš dalies debesuota ir kiek šilčiau.

Saulė teka 6:13, leidžiasi 7:28.

"DRAUGO" 30 METŲ JUBILIEJAUS PIKNIKAS ĮVYKS LABOR DAY — SEPTEMBER 4 D., 1939 M., VYTAUTO DARŽE

"DRAUGAS"
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
2334 SOUTH OAKLEY AVE., CHICAGO, ILLINOIS

Published Daily, Except Sundays.
SUBSCRIPTIONS: One Year — $6.00; Six Months $3.50; Three Months — $2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — $7.00; Six Months — $4.00; Copy — .02c.
Advertising in "DRAUGAS" brings best results.

"DRAUGAS"
Išeina kaedien išskyrus sekmadienius.
PRENUMERATOS KAINA: J. Amerikos valstybėse: Metams — $6.00; Pusei Metų — $3.50; Trims mėnesiams — $2.00; Vienam mėnesiui — .75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — $7.00; Pusei metų — $4.00. Pavienis num. 2c.

Bendradarbiams ir korespondentams raštų negrąžina, jei neprašoma tai padaryti ir nepriimunčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus priimtus raštus ir ypač korespondencijas sulyg savo nuožiūros. Korespondentų prašo rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima rašomąja mašinėle) palikant didelius tarpus pataisymams, vengiant polemikos ir asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštin nededamos.

Skelbimų kainos priimančiamos paredkalavus.
Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

Tikrasis Patriotizmas

Daug kas save vadina šimtaprocentiniu šio krašto patriotu, tikru amerikonu. Tokį vardą nesunku sau duoti. Šiais laikais ir komunistai jau vadina save Amerikos patriotais, nors jie savo veikimo programa siekia nuversti dabartinę tvarką, paneigti valstybės konstitucijos dėsnius, sutremti demoratiją, atimti žmonių pilietines teises ir laisvę.

Ką, pagaliau, galima vadinti tikru patriotu?

Anuo kartu San Francisco arkivyskupas John J. Mitty, kalbėdamas Kalifornijos legijonieriams, gražiai ir labai tiksliai apibudino tikrojo patriotizmo ypatybes.

Kiekvienas geras pilietis su pagarba atsineša į šio krašto išdirbtas tradicijas, prisitaiko prie konstitucijos dėsnių, kurie apsaugoja asmens laisvę. Tai "kūniški rėmai" — sako arkivyskupas.

Bet esama ir kitų elementų, pabrėžia arkiv. Mitty, kurie yra daug kilnesni, daug svarbesni, labiau pastovesni, labiau paakstinanti. Jais yra dvasiniai elementai Amerikoj — jų idealai, jų principai, jų dorybės, jų laisvės ir nepriklausomybės, meilė, jų atsidavimas politiniam ir socialiniam teisingumui, jų Dievo meilė, jų pagerbimas asmeninių teisių. "Šie elementai sukuria tikrąją Ameriką" — sako arkivyskupas. Šie elementai suformuoja tikrąjį amerikonizmą. Šios dvasinės ypatybės sukuria Amerikos sielą". Ir Amerika gyvens tik taip ilgai, kaip ilgai gyvens jos siela" — pabrėžia arkiv. Mitty. "Amerikos siela gyvens tol, kol jos atskiri piliečiai bus įsąmoninti ir įtraukti į jų socialinį, politinį ir ekonominį gyvenimą šiais dvasiniais idealais ir ypatybėmis".

Tai yra gražus ir teisingas apibudinimas tikrojo patriotizmo ir tikrojo amerikonizmo.

Sensacija Apie Voldemaro Grįžimą

Amerikos dienraščių korespondentai praneša iš Europos, kad prof. Augustinas Voldemaras grįžta į Lietuvą iš Prancūzijos, kur jis pastarųjų laiku gyveno.

Prof. Voldemaro grįžimui į Lietuvą korespondentai lyg ir norėtų priduoti ypatingos reikšmės. Mat, jis esąs Vokietijos nacių šalininkas.

Amerikos laikraščių korespondentai, be abejonės, Voldemarui, kaipo pro-vokiečiui ir buvusiam Lietuvos ministrų pirmininkui ir tautininkų vadui, norėtų prikergti ypatingą vaidmenį dabartiniame Europos krizyje, turėdami galvoj tą faktą, kad Vokietijos naciai visur, kur tik nori įsistiprinti, pasirenka vadą ir jam paveda už juos dirbti ir agituoti. Tuo vadu Lietuvoje jie numato Voldemarą.

Bet tai yra baubas.

Mes nemanom, kad prof. Voldemaras grįžta į Lietuvą Hitlerio deleguojamas. Pagaliau, jei taip ir būtų, jo pastangos pakreipti tautą nacių pusėn būtų tuščios.

Vokiečių Lietuvoj visai mažai tėra. Be to, ir jie ne visi su Hitleriu. O Lietuvos gyventojai, ne tik lietuviai, bet ir mažumos (kurių Lietuvoj labai mažai), stipriai remia dabartinę Vieningo Darbo Vyriausybę, kuri griežtai stovi už Lietuvos neutralumą, t. y. už tai, kad nesidėti nei su viena nei su kita į ginčą įsivėlusią pusę.

Šį nusistatymą palaužti nepajėgs nei Voldemaras nei kas kitas. Tauta yra vieninga. Ji nesiduos provokuojama. Jos vadai gerai nusimano, kad palenkti užsienių politikos liniją šiuo momentu ar Rytų ar Vakarų pusėn, reikštų įstatyti į didelį pavojų Lietuvos nepriklausomybę.

* * *

Katalikui vaikui ar jaunuoliui gali būti tik viena vieta: katalikiška pradžios mokykla, vidurinė mokykla (High School), katalikiška akademija ar kolegija.

* * *

Stalino nusilenkimas Hitleriui į visų kraštų komunistinį judėjimą įmetė bombą. Bet Prancūzijos komunistams tai buvo didžiausias smūgis. Šis įvykis jų "frontą" į šmotelius sudraskė.

APŽVALGA

Apie Hitlerio - Stalino Sutartis

Šiuo klausimu "Am. Liet." taip rašo:

"Šitokis Stalino su Hitleriu susitarimas suka galvą visam komunistiniam judėjimui. Kaip žinoma, Sovietinė Rusija buvo amžinu fašizmo priešu del to, kad fašizmas ugnim spiaudė į komunizmą; pats Ribbentropas suorganizavo prieš kominterną aš. Berlyne ant aikščių buvo gen. Goeringo ir propagandos ministerio Goebbelio sakomos prakalbos ir tuo pačiu sykiu kuriami laužai, kuriuose buvo deginama Karolio Markso kapitalas ir kita radikališka literatūra, gi patys komunistai buvo grudami į koncentracijos kempes ir ten žudomi. Bello-Kuno komunistinę Hungariją, Ispanijos darbo žmonių respubliką, Laisvą Čekoslovakijos Masaryko respubliką, ašis kraujuose paskandino, o šiandien tos ašies iniciatorius von Ribbentropas padarė su Stalinu draugiškumo sutartį. Tas įvykis parodo lig būtų pasauly nieko tragiško neatsitikę".

Tuo pačiu klausimu Vyt. Širvydas "V-bėje sako:

"Sovietijos politika tiek miglota nuo Stalino įsiviešpatavimo, kad mūsų komunistų vadai jau seniai pradėjo save piešti "liaudies partijos" vadais, o savo laikraščius vadintis "liaudiniais". Sovietijai dabar susitarus su "agresorių" fašistine Vokietija, mūsų kairiems tapo nukirsta paskutiniai logiški ryšiai su sovietinės rūšies komunizmu. Vilnis dar neseniai rašė: "šiuo istoriniu laikotarpiu, žmonijai vyriausiu uždaviniu yra suburti visus liberalus, visus pažangiuosius". Suburti kovon prieš fašizmą.

Sovietija "susibūrė" — ji susibūrė su fašizmu, kuris, pasak mūsų kairiųjų organų, esąs "žvėriškiausias kapitalizmo laipsnis". Lietuva, reiškia, kuri varė draugingą Vokietijos link politiką, ėjo geru keliu, o mūsų kairieji, kurie visados raginо Lietuvą dėtis su Sovietija prieš "agresorius" tik vėją pūtė. Amerikos lietuviai darbininkai privalėtų apie šituos faktus giliai pagalvoti".

Hitlerio pasibučiavimas su Stalinu ir vieno ir kito laikraščio yra teisingai įvertinamas.

Mulkina Savo Pasekėjus

Maskvos dienraštis "Izvestija" savo vedamajame primena 1914 m. rugp. 1 d., kada Vokietijos ambasadorius de Purtales įteikė rusų vyriausybės galvai Sazonovui karo pareiškimą ir ta proga daro tokią pastabą:

"Antras imperialistinis karas gresia įvelti visą pasaulį. 1914—1918 metų bolševikai nebuvo fašistais. Jie jais yra dar mažiau šiandien. Jie be jokių rezervų gina taiką, norėdami sudaryti bendrą taikos frontą, kuris galėtų sustabdyti tolesnį plėtojimąsi fašistinės agresijos, tai yra taikos frontą, paremtą visiško abišališkumo ir visai lygių teisių pagrindu, išsižadant garbingai, nuoširdžiai ir ryžtingai tamsios nesikišimo politikos".

Matot, Maskvos bolševikų dienraštis dar šių metų liepos mėnesio pabaigoj rašė apie reikalą sustiprinti frontą prieš tolesnį plėtojimąsi fašistinės agresijos, o rugpiūčio viduryje bolševikų diktatorius Stalinas pasirašė sutartį su fašistinės agresijos vadu Hitleriu. Tai parodo, kaip biauriai mulkina savo pasekėjus bolševikų vadai.

Jei Vokietija Butų Laimėjusi Didįjį Karą

Kokį Europos žemėlapį piešė vokiečiai. Ribos nuo Antverpeno iki Petrapilio. Anglija turėjo likti Vokietijos kolonija

(XX) Jei kas ryžtasi pradėti karą, vadinasi, neabejoja savo laimėjimu. Šiandien, kada minima Didžiojo karo sukaktis, įdomu pažvelgti į planus, kuriuos turėjo karą pradėjusieji. Renkant ano meto dokumentus, istorinius atsiminimus, užrašus bei kitą medžiagą, buvo atrastas vienas įdomus žemėlapis, kurs dar neturėjo laimės paplisti. Tas žemėlapis pasirodęs Didžiojo karo pirmosiomis savaitėmis, buvo išleistas Fritzo Steidlio firmos Berlyne. Jo autorius buvo vieno Saarbruckeno dienraščio redaktorius Albertas Rymannas. Žemėlapis pavadintas "Europas Zukunftskarte", arba būsimasis Europos žemėlapis. Žodžiu, suplanuota, kaip turės atrodyti Europa po Vokietijos ir Austro-Vengrijos laimėjimo.

Pažiūrėkime, ko vokiečiai siekė kare. Pirmiausia, jis paskelbtas ne pilnas, ne visos Europos, bet tik vidurinės jos dalies, arba tik Vokietijos ir jos kaimynų.

Vokietijos ribos svajotame Europos žemėlapy prasideda nuo Antverpeno ir nusitęsia iki Petrapilio. Keno sąskaiton turėjo Vokietija į tokią imperiją iššaugti?

Pirmiausia, liūdnas likimas buvo numatytas Prancūzijai. Dalis jos šiaurinių departamentų buvo priskirti prie Vokietijos. Siena ėjo ties pačiu Paryžium. Šiauriniai Prancūzijos uostai ir visa Belgija buvo dalis imperijos, kuri žemėlapy pažymėta "Deutsches Kaiserreich". Dalis likusios Prancūzijos buvo pavadinta kaip "Die neuen deutschen Reichslande". Reichslandu prieškariniai vokiečiai vadino maždaug tai, ką šiandien reikėtų laikyti protektoratu. Ir tik pietinė Prancūzija dar šiaip taip buvo suplanuota palikti nepriklausoma.

Nelinksma turėjo būti Anglijai. Dabartinė Anglija (su Londonu) buvo pavadinta "Deutsches Schutzgebiet", vadinasi, Vokietijos kolonija.

Tik šiaurinė salos dalis — Skotija ir Airija buvo paliktos nepriklausomos. Nepriklausoma dalelytė, tik gerai įsižiūrėjus į žemėlapį, galima rasti ir salos pietuose vakarinio iškyšulio galas su Plymoutho miestu, tokio ploto, kaip Šiaulių ir Biržų apskritys kartu. Tam smaigaly turėjo tilpti nemėgiamoji "England".

Pietuose Vokietija neturėjo siekti to, ką ji šiandien siekia. Tada Austro-Vengrija buvo Vokietijos sąjunginėkė ir iš jos vokiškų sričių nebuvo patogu atimti. Taigi, ir sienos nesiekė toliau, kaip kad buvo prieš Austrijos anšliusą ir sudetų prijungimą.

Vokietijos šiaurės rytuose erdvės nepagailėta.

Reicho dalimi, žinoma, lieka Lietuva, Latvija, Estija, Petrapilis ir jo apylinkės iki Ladogos ežero ir dalis Gudijos.

Sąjungininkei Austrijai taip pat nepagailėta žemių. Kur toji austrų-vengrų valstybė turėjo baigtis, nežinoma, bet be buvusių jos žemių dar pridėta Rusijos sąskaiton Ukraina, Gudija, o šiaurės tai jau turėjo baigtis ten, kur ir Vokietija. Rusija prasidėjo tik į šiaurę nuo Ladogos ežero.

Prieškarinei Vokietijai lenkai, matyt, buvo daugiau verti pasigailėjimo, ir jiems taip pat duotas kampelis. Tas kampelis buvo sudarytas iš buv. Rusijos Lenkijos dalies, su Varšuva ir Lodzium, bet be Poznanės, Krokuvos ir šiaurinių sričių iki Gardino. Tik ir ta pavadinta "Koenigleich Polen" buvo "Deutscher Bundesstaat", maždaug su vokiečių valdžia.

Įdomu, kad Olandija apsupta iš visų pusių Vokietijos, vis tik buvo projektuota dabartinėse sienose palikti nepriklausoma.

Tokia turėjo atrodyti Wilhelmo Vokietija Europoj. Buvo juk ir daugiau kontinentų. Kur ten turėjo baigtis Vokietijos ribos?

Klaipėdiečiai Vokiečiai Nepatenkinti

(Pirmas laiškas mūsų korespondento Klaipėdoje).

Hitleris, paėmęs Klaipėdos kraštą, pradėjo sau grobtis maisto produktų. Iš karto uždraudė laisvą prekybą maisto produktais turguose. Įsakyta visą pagaminamą maistą sunešti į atskirus punktus, kurie moka, kiek jie nori, bet ne kiek ūkininkas norėtų. Kainos per pusę mažesnės, negu pirma laisvoje rinkoje parduodamų produktų. Kyla ūkininkuose didelis nepasitenkinimas vokiečiais ir jų tvarka.

Klaipėdoje, Šilutėje ir Pagėgiuose įvyko ūkininkų pasipriešinimai vokiečių reikalavimams. Per Klaipėdos krašto ūkininkų pasipriešinimus turguose buvo ir žmonių aukų: trys mirtinai nušauti ir daugelis sužeistų.

Klaipėdos krašte visą tvarką daro atsiųsti iš Vokietijos hitlerininkai ir vietos policija. Jie prižiūri maisto produktų surinkimą, saugoja savo įstaigas, seka lietuvius veikėjus ir juos areštuoja. Todėl daugelis smarkesnių veikėjų išvyksta į Lietuvą.

Kaip gi atrodo pati Klaipėda Praėjusį sekmadienį nuvykau į Kuršių Neriją, į Smiltynę. Tačiau vieton džiaugsmo ir poilsio parsivežiau vien skausmą. Žinot, ir pušaitės šią vasarą taip nebekvepia tuo aromatu, takeliai smėliu užpustyti, ir patrankų ratais išvažinėti. Nyku ir liūdna. Klaipėda dabar kaip išmirusi. Slankioja tik būreliai hitleriškojo jaunimo ekskursantų ir tvarkdariai.

Po Svietą Pasidairius

Ryšium Hitlerio su Stalinu rankom pasišeikinimu ir pasibučiavimu, sakoma, Stalinas yra pažadėjas Hitleriui dar ką daugiau, tarpe kurių ir — balšavikiško ženklo pakeitimą svastika. Balšavikiškas ženklas yra — piautuvas sukryžiuotas su amariu. Pakeisti jį svastika, valyg Stalino figerių, vien baikės: reikės tik piautuvą truputį palyginti, kitu šonu apsukti, prie jo ir amario kotų galų į kairę po skersinį pridėti ir išeisiąs pui kiausias fašistinis ženklas.

Lietuviškų laisvamanių Amerike prezidentas T. Kučinskas vienoj balšavikų popieroj išfigeriavo, kiek laisvamaniai yra davę žmonijai.

Nerokuojant jau turto kitokiais daiktais, vien keš laisvamaniai yra davę, priklodui Cecil Rhodes $5,000,000, žydas Casgel $10,000,000, kitas žydas W. Beit $30,000,000, tiek, kad, sudėjus į geras rankas, galima buvo visą svietą sulaisvamaninti, o tuo tarpu Kučinskas pripažįsta kad vien Amerike "miestų, valstijų ir šalies legislatūros yra kunigų įtekmėj. Jau 26 valstijose Amerikoje, per pastangas kunigų pravesta, kad viešose mokyklose būtų mokinama religija. Kaip greitai Amerikoje praves minėtą įstatymą 36 valstijose, tada kunigai pareikalaus konstitucijos pataisymo, kad religija būtų mokinama visose viešose mokyklose".

Tai kur, po šimts zuikių, laisvamaniai padėjo tuos laisvamanių pilantropų duotus milijonus škulėms statyti, knyginams, literatūrai darbininkams šviesti? Prakoziravo?

Kuris nors laisvamanis turėtų paklausti savo prezidento, kur dingo pinigai, kuriuos ir jų kunigužis uždirbo velnių pardavinėjimu? Jei tam pasigailėjimo vertam žmogeliui grįžtų praeitos dienos, jis visus velnius užsiundytų ant laisvamanių ir jų prezidentų už tai, kad, po tiek davimo laisvamanybei, patys laisvamaniai jį nugrudo į purauzę.

Ona Knabienė jau senai neduoda vyrui pakajaus savo reikalavimais. Ji būtinai norinti išvažiuoti kur nors iš Čikagos, ypač nori pabuvoti Hot Springs'e, kur maudynės šiltos ir kitokie randasi sveikatai malonumai. Vieną rytą atsikėlus ir sako savo vyrui:

— Žinai, Antanai, praeitą naktį sapnavau, kad aš jau Hot Springs'e maudausi šiltoj vanoj. Taip gera, taip fain...

— Ar aš nesakiau tau, kad reikia mūsų maželiui Petrukui atskira lovute pirkyti — pastebėjo vyras.

Lietuviško judėjimo ar bet kokio leidimo judėti nėra nei klausimo. Apie lietuvių katalikų bažnyčios statymą niekas nedrįsta užsiminti, džiaugiasi, kad turi dar 8, 5 val. lietuviškas pamaldas. Tačiau lietuviai kunigai žada išvažiuoti, sako negauna jokio atlyginimo ir net nei kambario iš klebono vokiečio. Jokių mokyklų nėra. Amatų mokykla iškelta į Telšius, o naujieji rūmai tik liūdija gražią užuomazgą. Prekybos Instituto ir Pedagoginio instituto rūmuose šeimininkauja vokiečiai.

J. S.

Gera sąžinė labai daug gali nukęsti, ir labai linksma yra prispaudimuose.

GARSINKITĖS "DRAUGE"

Ši nuotrauka padaryta Dieppe uoste, Prancūzijoj, pro kurį tūkstančiai gyventojų iš Prancūzijos bėga Anglijon (skersai kanalo). Pritrūkus vietos laivuose, pabėgėliai sodinami į gelbėjimo laivelius. (Acme telephoto)

PRIVATINĖ NUOSAVYBĖ

(Tęsinys)

Netgi tie, kuriems socializmo ideologija yra labai patraukli, taip pat norėtų turėti ką nors savo, o jeigu ką turi, tai nesutiktų, kad tai iš jų būtų atimta. Kiekvienas žemės ūkio ar fabriko darbininkas dirba, stengiasi, kad turėtų ką nors savo. Pagaliau, kur yra privatinė nuosavybė, ten ir darbo nešumas yra didesnis, ir šeimyninis gyvenimas netaip pakrikęs, nes kiekvienas žino, kad dirba sau, savo šeimai, todėl ir labiau stengiasi dirbti. Atimant žmogui nuosavybę, atimama iš jo pusė asmenybės. Toks žmogus nėra pilnas žmogus. Ne nuostabu todėl, kad Sovietuose po visokių griežtų bandymų įvesti gryną komunizmą, leista vis dėlto darbininkams turėti smulkią nuosavybę.

Yra dar vienas dalykas, kurio nėra nei kapitalistinėje, nei socialistinėje nuosavybės koncepcijose. Tai yra moralinė nuosavybės pusė. Bažnyčia, kaip tik į šią moralinę, atseit, dorovinę nuosavybės pusę kreipia didžiausį dėmesį. Apskritai, Bažnyčia reikalauja, kad visuose socialiniuose reikaluose būtų atsižvelgiama dorovingumo. Tai vienas svarbiausių dalykų, skiriančių krikščioniškas pažiūras į nuosavybę nuo kapitalistinių pažiūrų, nors Bažnyčia, lygiai kaip kapitalizmas pripažįsta privatinę nuosavybę. Galima pasakyti, kad Bažnyčios pažiūros į nuosavybę yra idealistinės, tuo tarpu kai kapitalistinės pažiūros, nekalbant jau apie socialistines pažiūras, yra materialistinės. Kaip žinia, kapitalizmas, atmesdamas visokią etiką arba dorovę, skelbia, kad savininkas su savo turtu gali daryti, kas tik jam patinka. Jis gali sunaudoti ir blogiems tikslams. Ir niekas neturįs teisės drausti to blogo, kenksmingo visuomenei elgėsio. Nenuostabu tad, kad kai kuriose kapitalistinėse šalyse tūkstančiais tonų deginami ar jūron metami kviečių ir kavos pertekliai. Tai daroma tam tikslui, kad galima būtų išlaikyti pastovias minėtų produktų kainas. Šitokiems producentams nerūpi, kad tūkstančiai darbininkų, o tikriau pasakius bedarbių, neturi ko valgyti ir miršta badu.

Katalikų Bažnyčios socialinės pažiūros neleidžia savininkams elgtis su savo nuosavybe taip, kad būtų nuskriausti visuomenės reikalai. Jeigu savininkas turi gerus visuomeniškai tikslus, tai jis gali naudoti savo nuosavybę visai laisvai, bet naudoti nuosavybę kenksmingiems visuomenei tikslams, — Bažnyčia draudžia. Katalikų socialinis mokslas skelbia, kad privatinė nuosavybė turi tam tikras teises, bet ji turi ir tam tikras pareigas. Kitaip sakant, privatinė nuosavybė turi būti taip naudojama, kad tas naudojimas būtų naudingas ir visuomenei. Jeigu kalbėsime apie smulkiąją nuosavybę, apie smulkiąją darbo įmonę, tai visuomeninės nuosavybės pareigos netaip metasi akysna, nes tokia nuosavybė pakankamai prisideda prie visuomenės gerovės, duodama tautai sveiką šeimą ir auklėdama gerus piliečius. Asmeninis ir visuomeninis smulkios nuosavybės pobūdis sutampa. Jeigu tačiau kalbėsime apie didžiąją nuosavybę, tai jos visuomeninei pareigos yra daug didesnės. Pirmoj vietoj didžiosios nuosavybės, sakysime, fabriko, savininkas turi duoti darbo didesniam skaičiui darbininkų, laikydamasis teisingo atlyginimo.

Did. Britanijos vyriausybės archyvas iš Londono perkeliamas į tik vyriausybei žinomoj vietoj paruoštą saugią nuo kanuolių ir lėktuvų slėptuvę. (Acme telephoto)

Iš aukščiau pasakyto, galima suprasti, kad Bažnyčios pažiūros į nuosavybę yra tarpinės tarp kapitalizmo ir socializmo pažiūrų. Kapitalizmas teigia, kad nuosavybės turėjimas ir jos naudojimas esąs išimtinai individualinis arba asmeninis (nors kaip pradžioje straipsnio pasakyta, kapitalizme nuosavybės turėjimas yra pasidaręs kolektyvinis arba bendrinis). Socializmas gi tvirtina, kad nuosavybės turėjimas ir josios naudojimas esąs kolektyvinis arba visuomeninis. Tuo tarpu Bažnyčia skelbia, kad nuosavybės turėjimas yra asmeninis, o josios naudojimas yra visuomeninis. Šitokia pažiūra į nuosavybę, kaip kiekvienam gali atrodyti, yra visai teisinga. Teisinga todėl, kad kitaip negali būti. Juk privatinės nuosavybės panaikinimas veda į visuomeninę netvarką, neribotas nuosavybės ir jos naudojimo pripažinimas, taip pat veda į netvarką. Tad katalikų Bažnyčia yra priėmusi trečią nuosavybės koncepciją.

Bažnyčios nuosavybės koncepcija arba supratimas yra mažai kam netgi iš katalikų tarpo žinomas, nes mažai kas domisi socialiniu Bažnyčios mokslu. Kiti mano, kad Bažnyčia rūpinasi tik amžinuoju žmogaus išganymu. O tuo tarpu Bažnyčios priešininkai, kurių daugumas taip pat nežino socialinių mokslų, daro sąmoningai ir nesąmoningai Bažnyčiai priekaištų, kad ji palaikanti turtingųjų pusę.

Nuosavybės klausimu Bažnyčios tėvai ir mokslininkai-teologai, kurių tarpe svarbiausią vietą užima šv. Tomas Akvinietis, seniai jau yra pasisakę. Jie visi skelbė, kad turtingųjų pareiga yra rūpintis neturtėliais, kad turtų perteklius turi būti skiriamas labdaringiems darbams. Šv. Tomas Akvinietis netgi teigė, kad savininkas yra tik nuosavybės administratorius, atseit, valdytojas, į kurio nuosavybės valdymą visuomenė turi teisę daryti įtakos. Nuosavybės teises ir pareigas apibūdino taip pat Leonas XIII savo enciklikoje "Rerum novarum" (1891 m.) ir Pius XI enciklikoje "Quadragesimo anno" (1931 m.). Jie aiškiai nurodė, kad nuosavybė turi tarnauti ne tik asmeniniams, bet ir visuomeniniams, visų bendriems reikalams. Enciklikose nurodyta netgi, kad, jeigu yra reikalo, tai privatinė nuosavybė gali būti už tam tikrą atlyginimą nusavinta.

Jeigu Bažnyčios socialinės pažiūros būtų įgyvendintos, tai milijonų žmonių buitis būtų, be abejo, daug geresnė negu dabar yra. Bet kadangi pati Bažnyčia neturi priemonių, valdžios savo pažiūroms įgyvendinti, tai ji paveda tai atlikti valstybėms. Nors Bažnyčios keliamas reikalavimas sumoralinti, sudorinti žmogų yra labai sunkiai įgyvendinamas, nes žmogaus dorumas priklauso nuo paties žmogaus, bet valstybė, turėdama galvoje moralumo momentą, galėtų su įstatymų pagalba įvesti krikščionybės nustatytą socialinę santvarką.

(Tęsinys 6 pusl.)

'Draugo' 30 M. Jubiliejaus

PIKNIKAS - SEPT. 4, 1939

Serijų Tikietų Dovanos

Mohair Parlor Setas, 1-moji dovana $140.
Iš PROGRESS FURNITURE CO., 3222 S. Halsted St.

SKALBIAMOJI MAŠINA, antroji dovana, $75.00 vertės
Iš PEOPLES FURNITURE CO., 4149 Archer Ave.

Lounge Kėdė, trečioji dovana, $35.00 vertės
Iš ARCHER AVE. FURNITURE CO., 4140 Archer Ave. Sav. J. KAZIK

Cocktail Setas, ketvirtoji dovana, vertės $25.00
Iš J. KASS JEWELRY CO., 4216 Archer Avenue.

Tikietai Parduodami po 10 centų Bus ir daugelis kitų gražių dovanų

Vytauto Darže 115-tos gatves prie Pulaski Road

SEKANČIOS KOMPANIJOS AUKOJO DOVANAS PRIE ĮŽANGOS TIKIETŲ: NEW CITY FURNITURE KOMPANIJA — KĖDĘ, ROOSEVELT FURNITURE KOMPANIJA — RADIO, BARSKIS FURNITURE KOMPANIJA — LEMPĄ. TAIGI, REIKALUI ESANT, NEUŽMIRŠKITE ŠIAS ĮSTAIGAS, KURIOS REMIA MŪSŲ DIENRAŠČIO PARENGIMUS.

Įžangos Tikietai 25c.

LABDARIŲ DIRVA

Iš ALRK Labdarių Są-gos Centro Sus-mo

Rugp. 23 d. Dievo Apvaizdos parap. salėje įvyko skaitlingas susirinkimas.

Valdyba atsilankė veik visa, išskyrus iždin. kun. Ig. Albavičių (Jis atostogose svei katos atgavimui) ir raštininką P. Fabijonaitį (Jis serga Kenosha, Wis.).

Atsilankė: pirm. A. Bacevičius, v. pirm. K. Sriubienė, v. pirm. A. Jovarauskas, rašt. pakviesta M. Šrupšienė, fin. rašt. Z. Gedvilas, iždo glob. J. Motekaitis ir p-nia Jasper, maršalka J. Dimša.

Veik iš visų kuopų atsilankė po kelis atstovus.

Protokolas iš paskutinio posėdžio perskaitytas ir vienbalsiai priimtas.

Kuopų raportai

1 kp., Šv. Kryžiaus parap., M. Sudeikienė praneša, kad prie Labd. Są-gos centro išvažiavimo - pikniko, kuris įvyks labdarių ūkyje rugs. 3 d., kaip ir kas met, kuopa rengiasi energingai.

Rengiasi iškilmingai švęsti kuopos sidabrinį jubiliejų 1940 metais bal. mėn. su dideliu bankietu, į kurį bus užkviesti visi kuopos organizatoriai, garbės nariai, visi buvusieji valdybos nariai ,profesijonalai, biznieriai ir visi užjaučiantieji. Centro susirinkimas reiškia džiaugsmą ir širdingus linkėjimus.

Vėlesnės kuopos praneša, kad taipgi planuoja sidabrinį jubiliejų iškilmingai švęsti.

2 kuopa, Visų Šv. parap. Roselande, — Z. Gedvilas taipgi rengiasi prie min. centro išvažiavimo.

3 kuopa, Šv. Antano parap. Cicero, Ill. — K. Sriubienė A. Jovarauskas, A. Valančius ir J. Motekaitis praneša, kad energingai rengiasi prie centro pikniko rugs. 3 d. Labd. ūkyje. Susirinkimas turi skaitlingus reguliariai ir daug dirba labdarybei, parapijai ir t.t. Rengiasi prie viešos rinkliavos — "tag day" rugs. 24 d.

4 kuopa, Dievo Apv. parap. taipgi rengiasi prie centro pikniko ir dirba parapijos reikaluose.

5 kuopa, Šv. Jurgio parap. — J. Dimša praneša: nieko naujo.

6 kuopa, Šv. Mykolo parap. — A. Bacevičius: rengiasi prie centro pikniko kaip ir kasmet ir dirba parapijoje.

7 kuopa, Aušros Vartų par. — rengiasi prie centro pikniko ir dirba parapijoje.

8 kuopa, N. P. P. Šv. par. — p-nia Jasparienė ir kiti praneša, — rengiasi prie centro pikniko energingai. Piknikan važiuos nusamdytais bu sais.

9 ir 10 kuopų. Melrose Park ir ŠŠ. Petro ir Povilo parapijų atstovų nebuvo.

23 kuopa Gim. Pan. Šv. parap. — B. Nenartonis ir kiti — rugs. 3 d. parap. piknikas.

Direktorių raportas

B. Nenartonis, J. Dimša ir kiti praneša, kad direktoriai turėjo sus-mą. Direktoriai energingai svarsto ir dirba planus seneliams prieglaudų fondo vajaus reikalais. Nors vajaus vado, kun. A. Linkaus daug darbo įdėta ir vajaus reikalu viskas stropiai ir rūpestingai jo prirengta, ir informacijos visoms kuopoms iš dalintos. Bet kol kas, vajus pažangos dar neparodė.

Todėl direktoriai planuoja surengti milžinišką bankietą visiems vajuje dirbti apsiėmusiems. Centro sus-mas tam mielai pritaria ir ragina direktorius šaukti jų susirinkimą rugp. pabaigoje pasikviečiant visus gerb. klebonus ir kunigus bendram vajaus planų apsvarstymui, kad sutaupyti laiką nereikalingoms diskusijoms min. bankiete. O bankietą centras pataria rengti rugsėjo mėnesyje. Į bankietą pakviesti visą vajaus komitetą, susidedantį iš apie 200 narių, kurin įeina ir visi gerb. klebonai, kad bankiete vajaus komitetą gerai prirengti vajaus darbui.

Raportas iš gegužės 30 d.

Iš geg. 30 d., Vainikų Dienoje, Šv. Kazimiero kapinėse ir tą pačią dieną piknike Vytauto parke, senelių prieglaudų fondui liko gryno pelno $2,405.00. Tokio nusisekimo labdarinis dar nėra buvę.

Centro piknikas

K. Sriubienė ir M. Šrupšienė praneša, kad centro piknikui rugs. 3 d. labdarių ūkyje jau viskas prirengta. Ir kuopos, kaip kasmet viską atsiveš. Pieno ir ledo tikimasi parūpins M. Šlikas. Tikietai ir kvietimui laiškai jau gatavi. Lietuvių visuomenė nuoširdžiai yra kviečiama gausingai atvykti į pikniką ir paremti begalo gražų tikslą. Visas pikniko pelnas yra skiriamas senelių prieglaudai statyti.

Labdarių dirva

Centro susirinkimas pakartoja kampelio redaktoriaus prašymą, kad visos kuopos malonėtų prisiųsti jam iš kuopų veikimo trumpas žinutes kampelio medžiagai.

Petro Fabijonaičio reikalu

P. Fabijonaitis, centro ilgametis raštininkas ir daug pasidarbavęs Labdarių Sąjungai jau seniai sunkiai serga Kenosha, Wis. pas seserį. Nelaimingasis ligonis nedrįsta prašyti iš sąjungos pašalpos sunkioje ligoje. Tačiau Labd. centras yra nutaręs jam pasiųsti $100. Bet trumpame pasikalbėjime A. Bacevičiui P. Fabijonaitis apie gavimą $100 nieko neprisiminė. Centras tuomi reikalu rūpinasi. Nelaimingasis ligonis žada būti sekančiame centro piknike, nors ir toli nuo Chicagos randasi.

Taigi yra vilties su Fabijonaičiu pasimatyti ne vien centro valdybai, bet ir visiems. Gal pasirodys reikalas nelaimingąjį daugiau sušelpti.

Sekančio seimo reikalu

Seimui svetainę tikimasi gauti Dievo Apvaizdos parapijoje.

Rengimo komisijon įgaliota A. Grišius, vietinis, M. Šrupšienė iš Brighton Park ir K. Sriubienė iš Cicero, Ill.

Pasveikinimas Federacijos kongresui

Kaip matome, susirinkimas buvo labai ilgas. Pamiršta A. L. R. K. Federacijos kongresui pasveikinimas. Gal malonės tai padaryti Labd. centro valdyba labdarių centro vardu.

J. Šliogeris

Motorizuotos Prancūzijos kariuomenės dalys iš visų stovyklų traukia į Vokietijos pasienį pilnai aprūpinti karo veiksmams. (Acme tele photo)

Prieglaudos Vajus

CICERO. — Jau mėnuo prabėgo nuo paskelbimo vajaus senelių prieglaudos statymo. Štai pradžia padaryta. Walter Babitz pažadėjo vienos dienos įeigas savo krutamų paveikslų teatro, kurį jis užlaiko Ciceroj, 49th Court ir 14th gatvės. Pavyzdys labai gražus.

Toliau prižadėjo auką sekantieji: po $10.00: J. Žvibas, B. Drugeika, J. Krušas. Po $5.00: dr. P. Atkočiūnas, J. Pauga, P. Juknis, J. Keser, F. Miliauskas, dr. A. Gussen, J. Bočiūnas, A. Bernadišius. Po $2.00: O. Jankauskienė, L. Matas, O. Antanaitienė, T. Brazis, R. Kaunietis, P. Mažinas, A. Stašimas, F. Danauskas, K. Balčiūnas, J. Šemetas ir J. Jaškūnas. Po $1.25: R. Račienė. Po $1.00: A. Liutkus, A. Demikis, J. Šaulis, F. Seibel, Chmiliauskas, M. Stašimas, J. Navickas, A. Lukauskas, J. Grybauskas, J. Kazlauskas, F. Stonis, J. Barkauskas, Al. Tamalionis, M. Jakubauskas, O. Bartašienė, A. Kruszinis, M. Šlikas, J. Braunienė.

Visiems prisidėjusiems prie senelių prieglaudos statymo fondo širdingai dėkoju.

K. Sriubienė,
Prieglaudos Statymo
Komisijos narė.

"Canary Journal" rugpiūčio numery pirmoj vietoj išspausdino Arėjo Vitkausko apysakaitę (short story) "Milžinas ir nykštukas" ("The Giant and the Dwarf").

"Canary Journal" yra didelių organizacijų (tarptautinės ir eilės jų Jungtinėse Valstybėse) organas, seniausias ir geriausias savo srityje, turįs skaitytojų visame pasaulyje

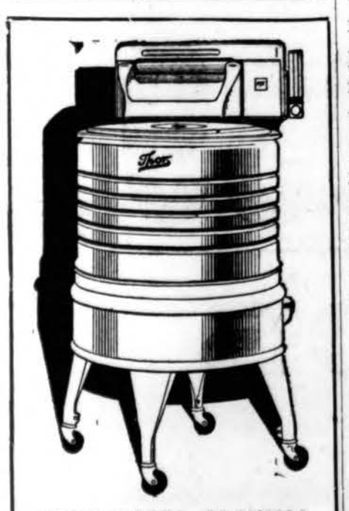

SKALBIAMA MAŠINA
ir prosijama mašina — 2 mašinos, vertos $99.00 už
$49.50
Oil Burners — Sun Flame ir Quaker, verti $90.00 už
$49.00
Radijos — RCA Victor, Philco, Zenith, 1940 metų modeliai, įstatyti parodai. Didelė nuolaida už jūsų seną radiją.

BUDRIK FURNITURE HOUSE,
3409-11 So. Halsted St.
Tel. Yards 3088
BUDRIK'S ANNEX
Rebuilding-Remodeling Sale
3417-21 So. Halsted St.

Pasiklausykite gražaus lietuviško programo iš stoties WCFL, — 970 k. 9-tą val. nedėlios vakarais.

Forth Wayne, Ind., šiomis dienomis įvyko metinis Amerikos dvynukių sąjungos suvažiavimas, kuriame šios chicagietės dvynukės (Peggy ir Ann Fitzpatrick) laimėjo kontesto aukščiausią (grand) dovaną. (Acme telephoto)

NAMŲ STATYMO
KONTRAKTORIUS
REAL ESTATE
INSURANCE AND LOANS
Statau visokios rūšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Darau visokį taisymo darbą be jokio cash įmokėjimo, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. (Išgaunu geriausį atlyginimą iš Fire Insurance Companijų dėl taisymo apdegusių namų). Daran paskolas ant naujų ir senų namų, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreipkitės prie:

JOHN PAKEL
6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

ALEX ALESAUSKAS & SONS
Wholesale Furniture Co.
6343 So. Western Avenue
REPUBLIC 6051

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 3—8 P. M.

TEL. YARDS 5557
DR. FRANK C. KWINN
(KVIECINSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 West 47th Street
OFISO VALANDOS:
2—4 ir 7—8:30 Vakare,
ir Pagal Sutartį.

DR. P. J. BEINAR
(BEINARAUSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6900 So. Halsted Street
TELEFONAI:
Ofiso — Wentworth 1612.
Res. — Yards 3955.
OFISO VALANDOS:
2 iki 4 popiet 7 iki 9 vakare
Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

DR. A. J. MANIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIRginia 1116 4070 Archer Ave.
Valandos: 1—3 ir 7—8
Kasdien išskyrus Seredą
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį.

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Yards 3146.
VALANDOS: Nuo 11 iki 12;
2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniais: 11 iki 12
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir akinius pritaiko
3343 S. Halsted Street

Tel. CANal 5969
DR. WALTER J. PHILLIPS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2155 West Cermak Road
OFISO VALANDOS:
1 — 4 ir 6:30 — 8:30 vakare
ir pagal sutartį.

DR. F. C. WINSKUNAS
PHYSICIAN AND SURGEON
2158 W. CERMAK ROAD
Ofiso tel. Canal 2345
Ofiso Val. 2—4 ir 7—9
Res. 2305 S. LEAVITT ST.
Res tel. Canal 0402

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
2-tros lubos
CHICAGO, ILL.
Telefonas MIDway 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 v. v.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. ryte

Telefonas HEMlock 6286
DR. A. G. RAKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2415 W. MARquette Rd.
Ofiso valandos:
10—12 val. ryte
2—4 ir 6 —8 val. vakare.
Trečiadienais ir Sekmadieniais Susitarius.

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARds 0994
Rez. Tel. PLAza 3200
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dieną.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office Tel. HEMlock 4848
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val. 2—4 ir 7—9 vak.
Ketv. ir Nedėliomis susitarus
2423 W. Marquette Road

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN and SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Office Tel. YARds 4787
Namų Tel. PROspect 1930

Tel CANal 6122.
DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos: 1—3 popiet ir 7—8 v. v
REZIDENCIJA
6631 S. California Ave.
Telefonas REPublic 7868

Office Phone PROspect 1028 — Res and Office 2359 S. Leavitt St
Val: 2-4 pp. ir 7-9 vak. CANal 0706
DR. J. J. KOWAR
(KOWARSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Chicago
Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

Tel. YARds 5921
Res.: KENwood 5107
DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val. nuo 1—3; nuo 6:30—8:30
756 West 35th Street

Ofiso Tel. VIRginia 0036
Rezidencijos tel BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 2—4 ir 6—8 P. M.
Rezidencija
8939 So. Claremont Ave.
Valandos 9—10 A. M.
Nedėliomis pagal sutartį.

Tel CANal 0257
Res. Tel. PROspect 6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezidencija 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet
6 iki 9 vakare

Tel. YARds 2246
DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Val.: nuo 9 ryto iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį

DR. V. E. SIEDLINSKI
DANTISTAS
4143 South Archer Avenue
Telefonas Lafayette 3650
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
4631 So. Ashland Ave.
Tel YARds 0994
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais.

Rašo **A. J. Rudis-Rauktys**, LRKSA Scout Commissioner.

Po Atostogų, Į Darbą

Pilni energijos po smagių atostogų, ir vėl grįštame griebtis darbo, kupini žinių ir informacijų apie skautus ir skautizmą ne vienoj kurioj apylinkėj, bet plačioje Chicagoje.

Pirmiausiai turime žinių iš North Sidės skautų kuopos. Ši kuopa neseniai turėjo pirmąjį invesdinimą, kuriame dalyvavo apie 40 asmenų (labai geras pasirodymas). Šiose ceremonijose 9 skautai gavo savo apykakles ir tenderfoot ženklus. Jie visi dabar dirba ir mokosi atsiekimui antrojo laipsnio.

Tame pačiame parengime skautmeisteris K. Šerpetis ir jo gabūs asistentai J. Švedas ir J. Radišauskas taipgi buvo apdovanoti. Ženklus jiems įteikė p. J. P. Rakštis, LRKS A skautizmo komisijos pirmininkas Chicagoje.

Po įvesdinimo apeigų A. Bacevičius, North Side kolonijos skautų komisijos narys pasakė įdomią ir gyvą kalbą apie reikšmę ir reikalingumą skautizmo Amerikos lietuvių jaunimo tarpe.

Iš 18-tos apylinkės: 286 kuopa turi naują Scoutmasterį — E. Daujotą, buvusį skautmeisterio asistentą. Jo padėjėjais yra J. Rakauskas, J. Bankevičius ir B. Česna. T. Žvinakis buvo pakeltas į Senior Patrol Leader, o W. Monkus pakeltas į Patrol Leader. Buvęs 286 kuopos skautmeisteris A. J. Rudis tapo pakeltas į Scout Commissioner eiles.

Paminėjimui šių paaukštinimų jų narių tarpe, kuopos skautai surengė "suprise party" komisijonieriui Rudžiui ir skautmeisteriui Daujotui. Toje parėje dalyvavo kun. V. Urba, J. P. Rakštis ir C. Gates iš "Order of the Arrow".

Čia matote lietuvių skautą pilnoje uniformoje. Lietuvių skautų eilės Chicagoj dideja.

Žemiau pasirašęs, gavęs pakėlimą į skautų komisijonierius, praneša, kad jo pirmas užsimojimas naujoje rangoje, tai sutvėrimas lietuvių skautų kuopos Aušros Vartų parapijos ribose. Klebonas kun. M. Urbonavičius interesuojasi skautizmu ir pareiškė savo nuoširdžią paramą būsimai West Sidės skautų kuopai.

Penktad., šeštad. ir sekmadieny (rugp. 15, 16 ir 17(286 ir 167 kuopos dalyvavo dviejų dienų 'hike' Camp Kiwanis stovykloje, Palos Park. Juos ten susitiko septyni 286 kuopos skautai, kurie buvo pirmiau toje stovykloje praleidę vieną savaitę.

Rugpiūčio 17 d., pavargę bet linksmi, skautai grįžo į savo namus.

Visko Po Truputį

SPRING VALLEY, ILL. — Rugsėjo 3 ir 4 dienomis, Šv. Onos parapijos mokykloje ir kieme bus parapijos piknikas (Annual Bazaar). Bus išleista loterija, keletas aukso monetų, šokiai prasidės 9 val. Pelnas eis Šv. Onos bažnyčios remontui iš lauko ir vidaus.

Kviečiami visi lietuviai iš Spring Valley, Oglesby, Granville, De Pue, Seatonville, Saad, La Salle, Kewanee, ir Chicago dalyvauti šiame piknike, nes žinoma, kad Amer. J. V. bažnyčios yra palaikoma vien žmonių aukomis.

Nuo 1 d. rugsėjo bus atleidžiami visi WPA darbininkai, kurie yra išdirbę 18 mėnesių, ar daugiau. Tai bus bedarbių marmalienė, kurią užtaisė nedėkingi respublikonai ir jiems artymi demokratai. Už tai tie ponai atsimins atėjus rinkimams.

Rugsėjo mėnesį žada atidaryt anglių kasyklą No. 3. Gal atidarys ir Granvillės kasyklą.

Ateinantį mėnesį iš Lietuvos grįš boksininkas Edvardas Martinaitis, jei neužklups karas. Grįžęs papasakos daug žinių iš mūsų, gimto krašto.

Dabar į mūsų miestą sueina trys dideli cemeitiniai keliai. Vienas eina nuo Chicago į Davenport, Iowa, kitas į Peoriją, o trečias į La Moile, Ill., ir Rockford. Be to, sueina trys geležinkeliai: Rock Island and Pacific, North Western ir Burlington and Quincy.

Labai mažėja senosios kartos lietuviai. Priežastis: vieni išvažinėja į kitus miestus, o kitus negailestinga mirtis retina iš gyvųjų tarpo.

Man berašant, skrenda lėktuvas padangėmis, nes girdėt jo ūžimas. Mat, virš mūs miesto eina oro linija. **A. P.**

Viena Londono mokytojų vadovauja mokyklinio amžiaus vaikų pratybose, pavojui ištikus, tvarkoj ir apsirūpinus maistu skubiai apleisti miestą. (Acme telephoto)

Ūkininko Sodyboje Lapės Lizdas

Vabalninko valsčiuje vienas ūkininkas visus savo trobesius iškėlė į vienkiemį, bet pats ten dar negyveno. Prie perstatyto kluono buvo nemaža šiaudų, tarp kurių kartą ūkininkas rado penkis lapiukus.

ŽAGARĖ. — Šiemet Žagarės apylinkėse itin gerai uždėrėjo jau plačiau pagarsėjusios "Žagarės vyšnios", kurių iš viso buvo parduota apie 150,000 kg. Daug Žagarės vyšnių "Pienocentras" eksportavo į Vokietiją.

SKELBKITĖS "DRAUGE"

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, ir Puošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Phone LAFayette 5800

A. † A.

JUOZAPAS UŽUBALIS

(gyv. po num. 3309 W. Flournoy St., tel. Nevada 6039)

Mirė rugp. 28, 1039, 4:30 v. popiet, sulaukęs 55 m. amž.

Gimęs Lietuvoje, Biržų apskr., Biržų par., Šliželių km.

Amerikoje išgyveno 30 met.

Paliko dideliame nuliūdime: moterį Anelę, po tėvais Pilkauskaitę, sūnų Joną, dukterį Aldoną, sūnėną Jurgį Medelinską, jo moterį Marijoną ir jų šeimą, pusbrolį Kazimierą Gasiuną ir jo šeimą ir gimines. Lietuvoje paliko seserį Eleną, švogerį Antaną Medelinską ir gimines.

Priklausė prie Garfield Pk. Lietuvių Pašelpinio Kliubo.

Kūnas pašarvotas koplyčioje, 3153 W. Harrison St.

Laidotuvės įvyks penktadienį, rugsėjo 1 d. Iš koplyčios 9:15 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Antano par. bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos (pamaldos prasidės 10 val.) už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus-as dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Moteris, Sūnus, Duktė, Sūnėnas, Pusbrolis, Sesuo ir Giminės.**

Laidotuvių direktorius Ant. Petkus, tel. Cicero 2109.

A † A

SIMONAS ZVIBAS

Mirė rugp. 27 d., 1939 m., 11:50 val. ryto, sulaukęs 63 metų amžiaus.

Gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskrityje, Raguvos parapijoj, Pumplių kaime.

Paliko dideliame nuliūdime: moterį Kotriną, po tėvais Dainynas, du sūnus Juozapą ir Mykolą, dvi dukteris: Elzbietą, žentą Walter Perkowski, ir Oną, anūką, Zalatorių šeimyną, pusbrolį Joną Zvibą, jo moterį Bertą ir daug kitų giminių.

Kūnas pašarvotas 1347 South 50th Avenue, Ciceroje.

Laidotuvės įvyks ketvirtad., rugpiūčio 31 d. Iš namų 8:00 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus-as dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Moteris, Sūnai, Dukterys, Žentas, Anūkas, Pusbrolis ir Giminės.**

Laidotuvių direktorius Antanas Petkus, tel. Cicero 2109.

A † A

MATAUŠAS LENKARTAS

Mirė rugp. 28 d., 1939, 4 val. popiet, sulaukęs 67 metų amžiaus.

Gimęs Lietuvoje, Tauragės apskr., Švėkšnos parapijoje.

Amerikoje išgyveno 37 met.

Paliko dideliame nuliūdime: 2 brolius — Pranciškų ir jo šeimą ir Juozapą, ir kitas gimines. Lietuvoje paliko moterį Marijoną, sūnų Stanislovą ir seserį Marijoną Sūdienę.

Laidotuvėmis rūpinasi broliai. Tel. BELmont 1492.

Kūnas pašarvotas randasi Lachawicz koplyčioje, 2314 W. 23rd Place. Laidotuvės įvyks penktadienį, rugsėjo 1 d. Iš koplyčios 8 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Mykolo par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus-as dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Broliai, Moteris, Sūnus, Sesuo ir Giminės.**

Laid. direktoriai Lachawicz ir Sūnai, tel. CANal 2515.

A. † A

JOSEPH SORENS

Persiskyrė su šiuo pasauliu rugp. 27 d., 11:00 val. ryto, 1939 m., sulaukęs puses amž.

Gimęs Raseinių apskr., Paliepių par., Ilgižių kaime.

Amerikoje išgyveno 25 met.

Paliko dideliame nuliūdime: mylimą moterį Teklę, po tėvais Lukošaitę, dukterį Jenny, 10 metų amžiaus, ir daug kitų giminių, ir draugų, o Lietuvoje paliko 2 brolius ir 4 seseris.

Kūnas pašarvotas J. Liulevičiaus koplyčioje, 4348 So. California Ave. Gyveno po num. 2932 West Pershing Road.

Laidotuvės įvyks ketvirtad., rugp. 31 d, 8:30 val. ryto iš koplyčios bus atlydėtas į Nekalto Prasidėjimo Panelės Šv. parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėats į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Joseph Sorens giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikt jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: **Moteris, Duktė, Giminės ir Draugai.**

Laidotuvių diektorius J. Liulevičius, tel. LAFayette 3572.

FOR DELICIOUS SNACKS . . .

8 KRAFT CHEESE SPREADS

● Just bring out several varieties of Kraft Cheese Spreads and crackers . . . and company refreshments are all ready! These Spreads are grand for sandwiches, appetizers and salads, too. Notice the smart new circle-dot design on the Swankyswig glasses Kraft Spreads come in.

LIETUVOS VYČIŲ CHORO

Ekskursija į Pasaulinę PARODĄ

— išvyksta —

Penktad., Rugs.-Sept. 8, '39

New York Central Traukiniais

Pilna kaina dabartiniu laiku į abi puses tiktai **$38.90**

Štai ką gaunate:

1. Traukinio bilietą į abi puses, Chicago-N. Y., pirmos klasės, air-conditioned traukiniais.
2. Valgis du kart, nuvažiuojant ir parvažiuojant.
3. Transportaciją nuo stoties į viešbutį New Yorke.
4. Dvi naktis ir tris dienas viešbutyje.
5. Du bilietus į Pasaulinę Parodą.
6. Aplankymą New Yorko įvairenybių.
7. Aplankymą Rockefeller Center Observation Tower.
8. Privilegiją aplankyti Niagara Falls, kada grįžite namo.
9. Privilegija pasilikti New Yorke 15 dienų, nuo dienos išvykimo iš Chicagos.

Pilnas informacijas apie ekskursiją teikia:

"DRAUGAS"

2334 S. Oakley Ave. Tel. Canal 7790

PASTABA: Ne vien tik Vyčių Choro nariai gali dalyvauti, bet ir pašaliniai, choro rėmėjai, kurie norėtų sykiu su jais keliauti, prašomi užsiregistruot iš anksto.

FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM — MEMBER

SKOLINAM PINIGUS ANT 1-MŲ MORGIČIŲ

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — INSURED UP TO $5000

Kiekvienos ypatos padėti pinigai yra apdrausti iki $5000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corp., po United States Government priežiūra.

Mokame Už Padėtus Pinigus **3½%**

Ofiso val.: 9:00 val. ryto iki 5:00 vak. Pirmadieniais, Ketvirtadieniais ir Šeštadieniais iki 8:00 vak.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

JOHN PAKEL, Pres.

6816 S. Western Ave. Phone GRO. 0306

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

KELNER—PRUZIN

Geriausias Patarnavimas — Moderis patarnauja

Phone 9000 620 W. 15th Ave.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE

DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

4447 South Fairfield Avenue

Tel. LAFAYETTE 0727

DYKAI koplyčios visose Chicagos dalyse

Klausykite mūsų Lietuvių radio programo Antradienio ir Šeštadienio vakarais, 7:00 valandą, iš WHIP stoties (1480 K.)

Pranešėjas P. SALTEMIERAS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS, CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

DYKAI KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

P. J. Ridikas	3354 So. Halsted St. Telefonas YARds 1419
Anthony B. Petkus	6834 So. Western Ave. GROvehill 0142 1410 S. 49th Court CICero 2109
Lachawicz ir Sunai	2314 West 23rd Place Phone CANal 2515 Skyrius 42-44 E. 108 St. Phone PULlman 1270
J. Liulevičius	4348 So. California Ave. Phone LAFayette 3572
S. P. Mažeika	3319 Lituanica Avenue Phone YARds 1138-1139
Antanas M. Phillips	3307 Lituanica Ave. Phone YADds 4908
I. J. Zolp	1646 West 46th Street Phone YARds 0781-0782
Albert V. Petkus	4704 S. Western Ave. Tel. LAFayette 8024

Kalbas Seka Darbai. – Juo Arčiau Piknikas, Tuo Sulaukiama Daugiau Talkininkų. – Būdingi Pikniko Rėmėjų Laiškai

Paprastai, kur nieko nekalbama, ten nieko ir neveikiama. Ir atbulai. Apie "Draugo" jubiliejinį pikniką visur — arti ir toli — kalbama ir ruošiamasi jame dalyvauti, taip pat kasdieną sulaukiama naujų talkininkų serijų tikietų platinime. Tik, paklausykime, kur ir kas kalbama.

— Žvingiškių pikniko gabūs darbininkai, kurie pereitą sekmadienį, Sunset parke, patarnavo gausiai publikai, sako visi dalyvausią "Draugo" jubiliejaus piknike.

Jie žada gražiai, mandagiai, skubiai ir su džiaugsmu visiems patarnauti, rugs. 4 d., Vytauto parke.

— Laimingiausias žmogus zvingliškių piknike buvo Pratapas. Jis laimėjo gyvą "bekoną" — kiaulę. Įspėkit, ką jis laimės "Draugo" jubiliejaus piknike?

— Brightonparkiečiai galvą guldo, kad jų biznierius N. Klimas bus laimingesnis "Draugo" piknike ir laimėsiąs ne trečią, bet pirmą dovaną.

— Kas nori daugiau sužinoti apie A. Bucho įtaisytą piknikams daržą Willow Springs, atvykit į "Draugo" jub. pikniką, — jis bus ir paaiškins.

— Moterų Są-gos Brighton Parko kuopa ruošė porą piknikų A. Bucho darže ir esą labai patenkintos.

O, štai nauji talkininkai "Draugo" pikniko serijų tikietų platinime:

Jos. M. Mozeris, Real Estate - Loans and Insurance, 3236 So. Halsted St.; B. Walantinas, 11116 So. Whipple St.; Joseph Jagminas, 10505 Wabash ave.; Mrs. C. Jonelis, 10901 So. State St., H. Širvinskienė, 4541 S. Rockwell St.; C. Butkevičius, 1403 Noble St.; Wm. ir U. Remskai, Milldore, Wis.; E. Gudavičienė, Steger, Ill.; Z. Wargon, Westville, Ill.; L. Abaravičius, 7351 S. Western av.

Bridgeport: P. Vaitekūnas, J. Kanušas, A. Razbadauskienė, J. Radavičius, Em. Vaitekūnienė.

Town of Lake: B. Zimbulienė, biznierius Juoz. Krauss, 4623 S. Wentworth.

O, ve, vienas būdingesnių laiškų pikniko rėmėjų: nors esu sergantis, guliu lovoj, vienok negaliu atsisakyt nuo parėmimo dienr. "Draugo". Čia prisiunčiu pinigus už tikietus.

K. Norkus,
4815 Montana St.

Smarkios lenktynės

West Side kol kas laiko pirmą vietą serijų tikietų lenktynėse.

Bridgeport, antroj vietoj smarkiai kovoja už pirmenybę. Taškų skaičius mainosi kas valandą. Vėliausias stovis sekantis:

West Side — 2040
Bridgeport — 1920
Brighton Park — 1195
North Side — 1080
Cicero — 1073
Town of Lake — 840
Roseland — 720
Marquette Park — 595
South Chicago — 340
West Pullman — 135.

Ne visos kolonijos gražina išparduotas serijas. Dar negirdėt iš 18-tos apylinkės ir Melrose Park. Laukiame iš jų žinių greituoju ekspresu.

Guys ligoninės kiemas, Londone, kur slaugės padeda darbininkams kasti žemėje slėptuves nuo priešo puolimo iš oro. (Acme telephoto)

Kviečiami Į Mūs Pikniką

Mt. Greenwood, Ill. — SLA 178 kuopos piknikas rengiamas sekmad., rugsėjo 10 d., Ryans Woods, prie West 87th ir S. Western ave. Piknike bus įvairių žaidimų ir dovanų laimėjimui. Grieš gera orkestra.

Visi lietuviai kviečiami atsilankyti į mūs išvažiavimą.

B. Walantinas

Dariaus-Girėno Posto Bendra Instaliacija

Trečiadienį, rugp. 30, Hollywood Inn svet., 2417 W. 43rd St., 8 val. vakare, įvyks Dariaus - Girėno posto 271 ir Moterų pagelbinės valdybos instaliacija. Bus puiki programa: "floor show", muzika, gėrimo ir užkandžio.

Visi lietuviai kviečiami dalyvauti šiame vakare. Smagiai laiką praleisite, susipažinsite su naujaja valdyba ir bendrai su Dariaus-Girėno posto veikla.

Komisija

Turi ką parduoti, ar nori ką pirkti, pasiskelbk "Draugo" Classified skyriuje, kuris duoda gerų rezultatų.

Įspūdžiai Iš Šv. Jurgio Parapijos Pikniko

BRIDGEPORT. — Šv. Jurgio parap. piknikas įvyko rugpiūčio 27 d., Vytauto parke. Piknike už baro mandagiai svečius vaišino parapijos Moterų Klūbas, o virtuvėje ARD 2 skyrius, vad. A. Vaišvilienės.

Sodalietės, Vyčiai ir parapijos komitetas savo užduotis taipgi gražiai atliko. Žodžiu, prie geros muzikos visur buvo malonu ir linksma.

Piknikas buvo svečiais skaitlingesnis už pirmąjį pikniką. Svečių buvo ir veik iš visų Chicagos parapijų.

Negaliu susilaikyti negrįžęs prie Bridgeport moterų. Aiškiai matėsi, kad Bridgeporto užkariavo moterys. Vyrai, wake up!

Tiesa, vyrai nuoširdžiai ir pavyzdingai darė bizį parapijos naudai.

Bet vienas dalykas aišku: Bridgeporto moterys turi energingą, pavyzdingą ir nuoširdžią vadę, A. Vaišvilienės asmeny. Pas vyrus to, kol kas, nesimato.

J. Šliogeris

RADIO

BUDRIKO RADIO PROGRAMA

Budriko radio programa, muzikos ir dainų, praeitą sekmadienį, buvo gera. Orkestra pagrojo gražų maršą ir kelias gražias polkas, o dainininkai padainavo kelias gražias lietuvių liaudies daineles, pritariant orkestrai. Visa programa išėjo labai gerai. Iš tikrųjų, esu labai dėkingas Budrikui už tą smagumą, kurį gaunu besiklausydamas jo programų sekmadienių vakarais.

Kita Budriko programa bus ketvirtadienio vakare, nuo 7 iki 8 val., Chicagos laiku. Bus gera akordijonų muzika, gražios lietuvių liaudies dainos, asmenų ir draugijų pranešimai, juokai ir svarbesnės dienos žinios. Pasiklausykite.

Radio Mėgėjas

CICEROS ŽINIOS

Mirė Vienas Seniausių Cicero Lietuvių

Rugpiūčio 27 d. pasimirė vienas seniausių Ciceros gyventojų — Simonas Žvibas. Velionis buvo steigėju Šv. Antano draugijos; jo vardas randasi ant draugijos čarterio. Bet, gaila, kad pastaraisiais laikais nebepriklausė prie draugijos.

Jonas Petrošius, sunkiai sirgęs per keletą mėnesių, jau pasveiko.

Ciceros miestelio darbininkai jau pilnai apmokėti. Visi džiaugiasi gavę užvilktas algas. Kai kurie iš lietuvių darbininkų gavo netoli $1,500.

Draugystės Šv. Antano mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 3 d., Šv. Antano parapijos 8-me mokyklos kambary. Nepamirškite visi nariai dalyvauti sus-me.

Rap.

Privatinė Nuosavybė

(Tęsinys iš 3 pusl.)

Bažnyčia netgi yra nuomonės, jog valstybės pareiga yra rūpintis, kad visuomeninė santvarka būtų teisinga. Iš to aišku, kad valstybė, siekdama socialinio teisingumo, turėtų prižiūrėti, reguliuoti ir privatinę ūkišką veiklą, kuriai būtų nustatyta ir visuomenės gerovės linkmė.

Čia reikia pastebėti, kad bemaž visur šiandie valstybės daugiau ar mažiau reguliuoja savo šalies produkciją ir prekių kainas, bet vis dėlto į moralinį momentą, kurį kelia kat. Bažnyčia, nedaug dar tekreipiama dėmesio. Kitur kapitalas yra dar labai smarkiai įsivyravęs ir daro tam tikros įtakos valstybei.

P. Valėnas "J. K."

Ant Marso Yra Daug Sniego

I. Blemfonteino, Pietinėje Afrikoje, praneša apie naujus Markso stebėjimus, kurie padaryti tenykštės observatorijos. Didelis vėjas pirma trukdęs Marso stebėjimą, nes teleskopas labai jautrus vėjo poveržiam. Vėliau orui nurimus, astronomam pasisekė pastebėti, kad Marso šiaurinio ašigalio "baltoji kepurė" plinta. Manoma, kad tai grandiozinė sniego audra, kuri apėmusi milijonų kvadratinių kilometrų dydžio Marso plotą.

Kas anksti keliasi ir jaunas tuokiasi, tokie visuomet bus laimingi, ir atbulai: kas vėlai keliasi arba lieka senbernis.

Naujausios Lietuviškos Knygos

VISOS YRA RINKTINĖS DVASIŠKO TURINIO

Dvasiškijai jos yra ypatingai įdomios, skaitytinos

LEKCIJOS IR EVANGELIJOS — Antroji pataisyta ir papildyta laida, su kirčiais $2.25
NAUJASIS TESTAMENTAS — Antroji pataisyta laida, su kietais viršeliais $1.50
TIKĖJIMO SKYDAS — Parašė Kun. J. Židanavičius. Autoriaus leidinys $1.00
NUOSTABUSIS ŠV. PRANCIŠKAUS ASYŽIEČIO GYVENIMAS — Juozo Pavilionio vertimas iš Kun. D. Danveau, O.F.M. $0.50
KANČIŲ LIŪDININKAI (Septynios Evangelijos Legendos) — Parašė Giovanni Papini; vertė Vetusius $0.50
KENČIANTIS KRISTUS (Mąstymai) — Parašė Kun. J. Aleksa, M.I.C., Kauno Sem. Dv. Tėvas $0.50
ŠVENTOJO ANTANO ŽIEDAI — Vertimas iš Italų kalbos. Išleido Pranciškonai $050
TEISYBĖS PAVEIKSLAS — Vertė Kun. Dr. V. Brizgys $0.50

Skubėkite pirkti šias knygas kol jų dar yra, nės žmonės beveik pusę jau išpirko. Kreipkitės šiuo adresu:

DRAUGAS PUBLISHING CO.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

KLAUSYKITE
New City Furniture Mart
RADIO PROGRAMO
ANTRADIENIO VAK., 8:00 VALANDĄ, iš stoties WSBC — 1210 kilocycles.
Programe dalyvauja St. Louie-Louie Komediška Grupė ir didelė eilė kitų radio žvaigždžių.

NEURITIS
RELIEVE PAIN IN FEW MINUTES
To relieve the torturing pain of Neuritis, Rheumatism, Neuralgia or Lumbago in a few minutes, get the Doctor's formula NURITO. Dependable—no opiates, no narcotics. Does the work quickly—must relieve worst pain, to your satisfaction in a few minutes or money back at Druggists. Don't suffer. Use NURITO on this guarantee today.

Manufactured by Baking Powder Specialists, who make nothing but Baking Powder...Controlled by Expert Chemists
for ECONOMY and SATISFACTION use
Double Tested! Double Action!
KC BAKING POWDER
Same Price Today as 45 Years Ago
25 ounces for 25¢
Full Pack ··· No Slack Filling
MILLIONS OF POUNDS HAVE BEEN USED BY OUR GOVERNMENT

Charles Yushis
CARPENTER
— ir —
CONTRACTOR
2223 West 23rd Pl.
Atlieka visokius medžio darbus, didelius ir mažus, už prieinamą kainą. Pakala namus šingeliais. Deda stogus. Turi 35 metus patyrimo.
Tel. CANal 7514
CHICAGO, ILL.

Standard Club
Švelni Degtinė—100 Proof
BOTTLED IN BOND
Nėra Geresnės Degtinės už Tokią Kainą
TIK $1.00 PT.
4-5 Kvortos... $1.60
Reikalaukit
SAVO APYLINKĖS TAVERNOJ
15c. DRINKSAS
MUTUAL LIQUOR COMPANY
Distributoriai
4707 S. HALSTED STREET
Phone Boulevard 0014

UTILITY LIQUOR DISTRIBUTORS
Incorporated
Tel. Prospect 0745-0746
Wholesale Only
5931-33 So. Ashland Ave.
Pas mus galima gauti tikrai Lietuvišką Importuotą Valstybinę Degtinę.
Mes ir Visi Mūsų Darbininkai Esame Lietuviai. Pp. F. ir M. Dzimidai, Savininkai.

TURTAS VIRŠ - - - - - $3,500,000.00
ATSARGOS KAPITALAS - $250,000.00
Dabar mokam 3½% už padėtus pinigus. Duodam paskolas ant namų 1 iki 20 m.
STANDARD FEDERAL SAVINGS
and
LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVENUE
SAVINGS FEDERALLY INSURED
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA
SKIRIAMA AMERIKIEČIAMS
parašė
Kun. Dr. Jonas Starkus, Marianapolio Kolegijos Prof.
Gramatika gerai sutaisyta ir patartina kiekvienam lietuviui ją įsigyti, ypač labai puikus vadovėlis mokykloms.
Knyga apdaryta kietais, patvariais viršeliais.
Kaina $1.00
Užsakymus siųskite:
DRAUGAS PUBLISHING CO.
2334 South Oakley Avenue Chicago, Illinois

NAUJAUSI IR GERIAUSI
RAKANDAI
PIGIAUSIA KAINA — CASH ARBA
LENGVAIS ĮMOKĖJIMAIS
Barskis Furniture House, Inc.
"THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1904
1748–50 W. 47th St. Phone Yards 5069

PASKOLOS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ
Duodamos nuo 1 iki 15 metų. Lengvi išmokėjimai. Dėl platesnių informacijų kreipkitės pas Chas. Zekas, Secretary.
GEDIMINAS BLDG. & LOAN ASSOCIATION
4425 South Fairfield Ave.
Lafayette 8248

CLASSIFIED

PARDAVIMUI TAVERNAS
Geriausia vieta Chicagoj. Parduosiu pigiai. Atsišaukite: 1506 West Madison Street, Chicago, Illinois.

PARDAVIMUI NAMAS
Bizniavas namas — štoras ir fletas pagyvenimui; yra 2-karų garadžius. Parsiduoda pigiai. Dėl platesnių informacijų kreipkitės į: Chas. Zekas, 4425 So. Fairfield Avenue.

PARDAVIMUI KRAUTUVĖ
Tinkama daugumai biznio rūšių. Krautuvė yra 22x50, 3 gyvenimui kambariai užpakaly. Didelis beismontas ir viškus. Karšto vandenio šildoma, nebrangi kaina. Privačias savininkas. 2445 West 71st St., telefonas REPublic 8242.

PARDAVIMUI BIZNIS
Grosernė ir delicatessen. Garu apšildomas. Pragyvenimui kambariai užpakaly. Turime parduoti pigiai. Priežastis pardavimo — liga. Atsišaukite; 2438 W. 59th St., telefonas PROspect 1249.

PARDAVIMUI NAMAS
2 aukštų mūrinis namas Brigeporte; 6 ir 5 kambariai. Kaina $2,500; $1,000.00 cash, balansas $15.00 į mėnesį. Savininkas: 3236 So. Halsted Street, telefonas CALumet 4118.

UNIVERSAL RESTAURANT
Vestuvėm, Krikštynom ir Kitokiem Bankietam Sutelkiam Patarnavimą.
Linksmas Patarnavimas Visiems
750 W. 31st Street
A. A. NORKUS, sav.
Tel. Victory 9670

CRANE COAL COMPANY, 5332 So. Long Ave., Chicago - Tel. PORtsmouth 9022
Pocahontas Mine Run (Screened), Tonas $7.25; Smulkesniųjų — Tonas $7.00; Petroleum Carbon Coke, perkant 5 ton. ar daugiau, Ton. $7.25. Sales Tax ekstra.